



OBČINA LAŠKO  
ŽUPAN

## DELNI NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB POJAVU POSEBNO NEVARNIH BOLEZNI ŽIVALI V OBČINI LAŠKO

(Verzija 1.0)

	ORGAN	DATUM	PODPIS
Izdelal	OBČINA LAŠKO	Oktober 2019	Janko Franetič
Odobril	POVELJNIK CZ LAŠKO	Šifra.: 845-1/2020 Datum: 10.10.2020	Matjaž Pikel
Sprejel	ŽUPAN OBČINE LAŠKO		Franc Zdolšek
Skrbnik	OBČINA LAŠKO		Vesna Sgerm

# 1 POSEBNO NEVARNE BOLEZNI ŽIVALI

## 1.1 Uvod

Delni načrt zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali v občini Laško Verzija 1.0 je izdelan skladno z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. l. RS, št. 51/06-UPB1, 97/10 in 21/18), Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Ur. l. RS, št. 24/12, 78/16 ter 16/19), Uredbo o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Uradni list RS, št. 92/07, 54/09 in 23/11), Zakonom o veterinarstvu (Uradni list RS, št. 33/01, 45/04 – ZdZPKG, 62/04-Odločba US in 93/05), Zakonom o veterinarskih merilih skladnosti (Uradni list RS, št. 93/05 – ZVMS), Zakonom o nalezljivih boleznih (Uradni list RS, št. 33/06-UPB), Pravilnikom o boleznih živali (Uradni list RS, št. 81/07 in 24/10).

Delni načrt je izdelan na podlagi Ocene ogroženosti ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali v občini Laško, Regijskega načrta zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali, verzija 2.0, ki ga je izdelala Uprava RS za zaščito in reševanje, Izpostava Celje (štev. 8420-6/2015-25 - DGZR, z dne 28.01.2016).

Pri izdelavi načrta je upoštevana veterinarska stroka in njihove izvedbene načrte ukrepov ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali, ki so dostopni na spletni strani Uprave Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (v nadaljevanju besedila: UVHVVR).

Glede na te podatke, občina Laško spada v **3. razred ogroženosti** in zato je potrebno izdelati **delni načrt zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali v občini Laško** oziroma dokumente, v katerih se predvidijo **opazovanje, obveščanje in alarmiranje**. Za bolj učinkovito in hitrejšo odpravo posledic **so v Delnem načrtu ZIR občine Laško razdelani tudi ukrepi in naloge zaščite, reševanja in pomoči**. **Ostala poglavja, ki niso zajeta v tem delnem načrtu pa se smiselno uporabljajo iz Občinskega načrta ZiR v primeru potresa na območju občine Laško verzija 2.0 številka 843-1/2015.**

Občinski delni načrt zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali Laško je usklajen z Regijskim načrtom kar je razvidno iz mnenja Uprave RS za zaščito in reševanje, Izpostave Celje, številka: 8421-4/2020-4-DGZR, datum: 20.2.2020.

**Delni načrt občine Laško se aktivira v primeru pojavu posebno nevarnih boleznih živali oziroma, ko pride do tega pojava večjega obsega na območju občine Laško in se za omilitev ali odpravo posledic nesreče poleg rednih služb, aktivirajo tudi sile za ZRP v omejenem obsegu.**

Odločitev o aktiviranju načrta sprejme poveljnik CZ občine Laško oziroma njegov namestnik.

## 1.2 Splošno o boleznih živali

Infekcijske bolezni povzročajo različni povzročitelji (bakterije, spirohete, rikecije, virusi in glive). Bolezni, zaradi katerih se izvajajo splošni in posebni preventivni ter drugi ukrepi po Zakonu o veterinarskih merilih skladnosti in Zakonu o veterinarstvu, so razvrščene glede na

DELNI NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB POJAVU POSEBNO NEVARNIH BOLEZNI ŽIVALI V OBČINI LAŠKO  
V 1.0

OBČINA LAŠKO	KRAJEVNA SKUPNOST	ŠTEVILO GOSPO-DARSTEV	GOVEDO	PRAŠIČI	DROBNICA	PERUTNINA
	LAŠKO	112	642	51	327	886
	RIMSKÉ TOPLICE	92	709	60	476	12388
	ZIDANI MOST	33	106	14	153	249
	JURKLOŠTER	93	776	48	206	11544
	VRH NAD LAŠKIM	91	1282	99	64	1081
	ŠENTRUPERT	99	687	98	149	713
	MARIJA GRADEC	120	962	103	183	822
	REČICA	69	440	37	153	500
	SEDRAŽ	37	187	27	66	227
<b>OBČINA LAŠKO SKUPAJ</b>		746	5791	537	1777	28410

V občini Laško, kakor tudi na območju celotne Slovenije, so bile z ukrepi zdravstvenega varstva živali, v preteklosti zatrite oziroma uspešno nadzorovane bolezni živali, ki bi lahko povzročile večjo gospodarsko škodo in bile nevarne tudi za zdravje ljudi (na primer izbruha slinavke in parkljevke ni bilo vse od leta 1968), saj je bil izveden uspešen sistem nadzora ter izvajanja predpisanih ukrepov.

Za zgodnje odkrivanje in preprečevanje živalskih kužnih bolezni imamo na območju regije in tudi na območju občine Laško vzpostavljen sistem rednega nadzora, ki ga vsako leto pripravi VURS. Vsako leto je izdana Odredba o izvajanju preventivnih ukrepov zaradi odkrivanja in preprečevanja živalskih kužnih bolezni. Predpisane ukrepe izvajajo pooblašene veterinarske organizacije in o izvedenih preventivnih cepljenjih oziroma diagnostičnih preiskavah obveščajo veterinarsko inšpekcijo, ki nadzira izvajanje. Podatki o izsledkih preiskav se zbirajo mesečno oziroma dnevno, odvisno od narave bolezni.

Na področju zdravstvenega varstva živali in ljudi izvaja veterinarska služba poleg splošnih ukrepov za preprečevanje širjenja živalskih kužnih bolezni, ki jih predvideva Zakon o veterinarstvu, tudi ukrepe, ki jih predpisujejo navodila za ugotavljanje, preprečevanje, zatiranje in izkoreninjenje posameznih kužnih bolezni.

Pomemben dejavnik pri zatiranju in izkoreninjenju bolezni je tudi odstranjevanje ter uničevanje živalskih trupel in živalskih stranskih proizvodov. V Sloveniji je odobren le en predelovalni obrat kategorije 1 in 2 (kafilacija), v katerem se lahko neškodljivo odstranjujejo živalska trupla ter drugi živalski stranski proizvodi.

Skozi območju občine Laško potekajo tranziti živali, živil in izdelkov živalskega izvora po cesti in železnici, kar pomeni stalno nevarnost nenamerne vnosa bolezni živali. Posebno nevarne bolezni se pojavljajo in širijo tudi v Evropi (slinavka in parkljevka leta 2001, aviarna influenza 2006 in 2007 idr.).

## 1.4 Možne posledice pojava posebno nevarnih bolezni živali

Obolenje večjega števila živali povzroči veliko škodo na različnih področjih.

## 2.1 Opazovanje in spremljanje posebno nevarnih boleznih živali

Za zgodnje odkrivanje in preprečevanje širjenja boleznih živali UVHVVR pripravi letni program sistematičnega spremljanja stanja boleznih in cepljenih živali, ki ga predpiše minister, pristojen za veterino. Predpisane ukrepe izvajajo veterinarske organizacije s koncesijo in o izvedenih preventivnih cepljenjih oziroma diagnostičnih preiskavah obveščajo UVHVVR, ki nadzira izvajanje.

Na področju zdravstvenega varstva živali izvaja veterinarska služba poleg splošnih ukrepov za preprečevanje širjenja boleznih živali, ki jih predvideva Zakon o veterinarskih merilih skladnosti, tudi ukrepe, ki jih določajo predpisi za ugotavljanje, preprečevanje in zatiranje posameznih boleznih.

Veterinar mora takoj ob sumu na posebno nevarno bolezen živali to sporočiti na glavni urad UVHVVR in s pisnim navodilom imetniku živali določiti ukrepe za preprečevanje oziroma zmanjšanje možnosti širjenja boleznih.

## 2.2 Obveščanje pristojnih organov

Regijski center za obveščanje na podlagi prejetega obvestila o pojavu posebno nevarnih boleznih živali na območju Občine Laško obvešča osebe po naslednjem vrstnem redu:

- Poveljnik CZ Občine Laško
- Namestnik poveljnika CZ občine Laško
- Sodelavec za ZiR
- Župan

Obvesti le prvo določeno pristojno osebo oziroma prvo dosegljivo osebo na seznamu.

Poveljnik CZ, Sodelavec za ZiR, Župan in druge osebe po seznamu odgovornih oseb Občine Laško, se glede na to, kdo prvi prejme obvestilo ReCO, obvestijo med seboj.

ReCO Celje o vseh aktivnostih obvešča oziroma posreduje informacije Štabu CZ občine Laško, ko se ta aktivira.

Občinski štab CZ Laško o vsem obvešča vse pristojne občinske službe in druge organizacije – izvajalce nalog tega načrta ZiR, ki morajo biti o tem obveščeni. Obvešča jih po telefonu, faxu in elektronski pošti.

## 2.4 Obveščanje splošne javnosti

OU UVHVVR Celje, oziroma uradni veterinar na krajevno običajen način (odločbe z uradnim naznanilom) in preko lokalnih sredstev javnega obveščanja seznanja prizadete prebivalce o uvedenih ukrepih na okuženem in ogroženem območju ter o situaciji glede bolezni. Tudi ob odprtju Lokalnega središča za nadzor bolezni (LSNB) se objavi telefonska številka za informacije.

Za sprotno informiranje organov v lokalni skupnosti in drugih izvajalcev nalog zaščite, reševanja in pomoči o stanju in razmerah na prizadetem območju, sprejetih ukrepih in poteku izvajanja zaščite in reševanja ter odpravljanja posledic množičnega pojava posebno nevarnih bolezni živali, skrbi Poveljnik CZ ob pomoči strokovne službe občine.

**Za obveščanje javnosti o izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči iz občinske pristojnosti je odgovoren Poveljnik CZ občine Laško in župan, v skladu s svojimi pristojnostmi, oziroma član štaba, ki je zadolžen za stike z javnostjo.**

Obveščanje javnosti ob nesrečah poteka v medijih, ki morajo po predpisih in na zahtevo državnih organov, javnih podjetij in zavodov brez odlašanja brezplačno objaviti nujno sporočilo v zvezi z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, povezano z resnim tveganjem za življenje, zdravje ali premoženje ljudi, kulturne in naravne dediščine ter varnosti države.

V takih primerih so za takojšnje posredovanje sporočil organov občine Laško za javnost pristojni:

- Televizija Slovenija,
- Radio Slovenija,
- Slovenska tiskovna agencija,
- Lokalna sredstva obveščanja
- Občina Laško (letak kot nenaslovljena pošiljka na vsa gospodinjstva v občini)

## 3 UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

### 3.1 Zaščitni ukrepi

Zaščitni ukrepi so ukrepi preprečevanja ali zmanjšanja širjenja posebno nevarnih bolezni živali. Osnova za določitev zaščitnih ukrepov je vrsta in intenzivnost bolezni.

Koordinacija aktivnosti in izvajanja nalog zaščite in reševanja se izvaja predvsem z LSNB, UVHVVR, OU Celje, Veterinarsko postajo Laško in občinskimi silami ZRP.

#### 3.1.1 Prostorski gradbeni in tehnični ukrepi

Ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali je zelo pomembno, da se trupla poginulih in usmrčenih živali čim prej neškodljivo odstranijo, da se prepreči nadaljnje širjenje bolezni. Predlog zaščitnih ukrepov pripravi UVHVVR (LSNB), odredi pa Poveljnik CZ občine Laško.

Način za neškodljivo odstranitev se določi po navodilih UVHVVR (DSNB ali LSNB).

Občinske sile za ZRP oziroma Civilna zaščita občine Laško, Prostovoljna gasilska društva v okviru Gasilske zveze Laško ter druge organizacije posebnega pomena za izvajanje ZRP, po potrebi sodelujejo pri pripravi mest za zakop ter sežig živalskih trupel in sicer:

- pri postavitvi sanitarno-higienskih objektov (razkuževalnih pregrad) bodo pomagale enote Prostovoljnih gasilskih društev,
- pomoč pri sežigu oziroma zakopavanju živalskih trupel - enote Prostovoljnih gasilskih društev, Komunalna Laško,
- izvajanje požarnih straž pri sežigu okuženih živalskih trupel - enote Prostovoljnih gasilskih društev,
- dekontaminacijo ljudi, živali, materialnih dobrin in okolja (razkužitev ljudi, obleke, stanovanjskih površin, hlevov, dvorišč, pašnikov, odplak in živalskih iztrebkov...) Veterinarska postaja Laško d.o.o.
- dezinfekcija in deratizacija objektov na okuženem območju - Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano.

Občina Laško v sodelovanju z UVHVVR (LSNB) organizira Komunalno Laško z njenimi gradbenimi podizvajalci, ki bo v primeru potrebe sodelovala pri izkopu mest za zakop.

### **3.1.1.3 Prevoz živalskih trupel do mesta zakopa ali sežiga**

Živalska trupla do mesta pokopa ali sežiga prepeljejo pristojne javne službe za prevoz in ravnanje z živalskimi odpadki ter veterinarska higienska služba (VHS). Praviloma je treba za odvoz trupel poginulih ali usmrčenih živali skladno z običajno veljavnim postopkom poklicati Veterinarsko higiensko službo, ki je organizirana v okviru NVI.

Načeloma se trupla živali odpeljejo v kafilerijo in se neškodljivo uničijo. Trupla je treba prepeljati v pokritih, ustrezno opremljenih in nepropustnih vozilih, ki jih mora spremljati predpisana dokumentacija-listina o prevozu nevarnega blaga.

### **3.1.1.4 Uničevanje živalskih trupel in nadzor**

Za neškodljivo odstranjevanje živalskih trupel so odgovorni izvajalci gospodarske javne službe ravnanja z živalskimi stranskimi proizvodi skladno s predpisi, ki urejajo varovanje okolja, pri tem pa sodelujejo tudi ekipe za prvo veterinarsko pomoč.

Za nadzor pri odstranjevanju živalskih trupel je v Zahodno Štajerski in občini Laško pristojen območni urad UVHVVR Celje. Posebne zahteve za odstranjevanje so določene v 1. oddelku III. poglavja Priloge VI Uredbe Komisije (EU), št. 142/2011.

Pri nadzoru sežiga živalskih trupel pa sodelujejo tudi občinske sile za ZRP, Civilna zaščita občine Laško, prostovoljna gasilska društva v okviru GZ Laško (svetujejo glede zavarovanja mest kurjenja, izdelave grmade, prižiganja ognja in požarne straže) ter druge organizacije posebnega pomena za ZRP.

## 4 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

Ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali morajo imetniki živali v okviru osebne in vzajemne zaščite izvajati ukrepe za preprečevanje ter ublažitev tveganj za zdravje in življenje ter premoženje posameznika. Zato se morajo **usposobiti** za uporabo osebnih zaščitnih sredstev, obvladati osnove prve pomoči in prve veterinarske pomoči, seznaniti se morajo s sredstvi za razkuževanje ter njihovo uporabo. Poleg tega si morajo priskrbeti najnujnejša osebna **zaščitna sredstva** in potrebščine za osebno ter vzajemno zaščito.

Za organiziranje, razvijanje in usmerjanje osebne in vzajemne zaščite ob množičnem pojavu posebno nevarnih bolezni pri živalih, skrbi lokalna skupnost (pozivajo prebivalce, da upoštevajo napotke veterinarskih služb, zdravstvene službe itn.), Pri tem sodeluje tudi lokalno središče za nadzor bolezni, ki občanom zagotovi vso potrebno pomoč pri izvajanju določenih ukrepov (razni priročniki za živinorejce ob pojavu slinavke in parkljevke, priročnik za pridelovalce in predelovalce mleka...).

Zelo pomembno je, da so prebivalci seznanjeni s postopki, ki jih morajo izvesti za zavarovanje lastne varnosti in premoženja. Za njihovo osveščanje skrbijo UVHVVR in veterinarske službe. Ukrepi za zaščito zdravja ljudi so v pristojnosti zdravstvenih služb.

Osebno in vzajemno zaščito v občini Laško po Krajevnih skupnostih organizirajo in usmerjajo Poverjeniki CZ in njihovi namestnik skupaj z veterinarsko službo.

**DELNI NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB POJAVU POSEBNO NEVARNIH BOLEZNI ŽIVALI V OBČINI LAŠKO  
V 1.0**

P-01/3		Podatki poveljnika in namestnika CZ občine Laško
P-01/4		Seznam članov občinskega štaba CZ
P-01/5		Seznam pripadnikov CZ Informacijskega centra
P-01/6		Seznam odgovornih oseb poklicnih organizacij, ki se vključujejo v ZRP
P-02/2		Seznam oseb v občini, zadolžene za stike z javnostjo
P-03/2		Podatki o prostovoljnih gasilskih enotah
P-03/4		Podatki o odgovornih osebah gasilske zveze
P-03/5		Podatki o poveljnikih in namestnikih operativnih gasilskih enot
P-04/1		Seznam članov Zveze tabornikov Slovenije in Skavtov, zadolženih za postavitev začasnih prebivališč na območju občine
P-06/1		Seznam humanitarnih organizacij v občini (Rdeči križ, Karitas)
P-06/2		Pregled Centrov za socialno delo s podatki o vodilnih osebah
P-06/3		Pregled zdravstvenih domov in zdravstvenih postaj v občini Laško
P-06/4		Pregled reševalnih vozil za NMP v občini
P-06/5		Pregled veterinarskih zavodov in služb
P-14/2		Seznam obveznikov CZ za prvo pomoč
P-14/4		Seznam obveznikov CZ Službe za podporo
P-14/7		Pregled podatkov o zaščitno-reševalni opremi Štaba CZ, enot in služb CZ ter drugih sil za ZRP
P- 14/9		Seznam poverjenikov CZ
P- 4/10		Podatki o radioamaterskih organizacijah v občini
	P – 16/11	Evidenčni list o vzdrževanju zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali v občini Laško
	P – 16/2	Občinska ocena ogroženosti ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali

## 6.2 Dodatki

Skupni dodatki	VSEBINA
D-2	Načrt dejavnosti občine
D-4	Načrt dejavnosti Policijske postaje Laško
D-5	Pravilnik o delu zdravstvene službe ob naravnih in drugih nesrečah